

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**ITINERARI[I] || ITALIAE || RERVMQ. ROMANARVM || LIBRI
TRES ||**

Schottus, Franciscus

Antverpiae, 1600

Ariminvm.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70633](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70633)

Hadriaticum mare determinari à Gallia Cisalpina prouincia: utque C. Cæsar, spreto maiorū legibus, quibus vetabatur omnis Imperator extra prouinciæ suæ limites iniussu Senatus populique Romani legiones ducere; per nefas bello petiturus patriam, exercitum eò traduxerit, & vanis ostenti Panici superstitionibus militem ad ciuile bellum impulerit, moxque urbem Romam, atque Italiam iufestis armis occuparit.

ARIMINVM.

Antiquitatū haud contemnenda est ibidem copia; cum antiquissima sit ciuitas, quam Augustus Cæsar & Imperatores Romani plures publicis ædificiis sumptuosis ac splendidis exornarunt, quemadmodum reliquæ adhuc demonstrant. Coloniam quidem Romanorum factam tradunt Luius, Strabo, Velleius, & Eutropius simul cum *Beneuentio* ante bellum Punicum primum, P. Sempronio Sopho, & Ap. Claudio cæci f. coss. anno post R. C. CDXXXV. Habitaque deinceps est ea Colonia velut propugnaculum aduersus Gallos in eo limite, quo etiam plerumque Romani duces, qui Galliam, aut vltiorem aliquam prouinciam sortiti fuerant, diem conueniendi ad signa militibus post delectum dicere, legionesque inde in prouinciam ducere solent, ut ex Luijana historia manifestum sit. Nominis etymon à leone, vel Hercule, aut Marte qui deducere volunt, Anniana somnia sequuntur: mihi potior visa sententia, qua plures opinantur à flumine quo aluitur *Arimino* nomen traxisse, cuius Strabo & Plinius mentionem faciunt. Ab initio *Picentium* fuit, postea his deuictis, & ab Ap. Claudio triumphatis, cum ab Aesi ad Rubiconem protulissent

tulissent Imperii fines, vrbs *Vmbria* attribui ceepit. Quæ in planitie sita fœcundissima, ab ortu & occasu frumentarios habet campos; à meridie hortorum, oliuetorum, vinearumque plenos Apennini colles, à septentrione Hadriaticum mare. Quare rerum omnium ad vsum hominum abundans est. Aedificiis nouis est pulchra, & commoda. Inter quæ palatia sunt quædam sumptuosa maiori ex parte à Malatestis olim vrbis principibus condita. Item fons in foro marmoreo cratere, ac parergis omnibus ornatissimus, atque siphunculis pluribus dulces ac limpidas euomens aquas.

Spectabis castrum, curiam, theatri lateritij antiqui reliquias ingentes versus mare, pontem marmoreum ex quadratis saxi grandibus in *Arimo* flumine constructum ab Augusto, qui Flaminiam viam *Aemiliae*, vrbemque suburbio iungit. In longum ducentos pedes arcibus quinque innititur, in latum pedes quindecim habet. Ab utroque latere spondis marmoreis opere Dorico pulcherrimè laboratis munitus est, in quarum vna magnis literis insculpti leguntur tituli Imp. Cæs. Augusti, in altera è regione *Tiberij Cæsaris*; ex quibus colligimus anno post vrbem conditam DCCCLXXVIII. C. Caluissio Cn. Lentulo coss. opus hoc absolutum fuisse, quod Augusti auctoritate Flaminiam sumptuosissimè munitis inchoatum antè fuerat. Videbis & antiqui portus vestigia, qui modicus quidem nunc nauigiis aptus, & arenis oppletus sed quàm splendidus & amplus olim fuerit, cognosces per structuram magnificentissimi templi *D. Francisci*, quod ex marmoribus antiqui portus *Ariminensis* Sigismondus Malatesta eius vrbis princeps quondam extruxit.

Proficiscens *Pisanum* versus, in transitu cõspicies vetustissimum ac in primis elegantem arcum

cum marmoreum Augusto Cæsari in via pos-
 tum, in eius septimo consulatu, cum iam octa-
 uum designatus esset, quinque celeberrimis Ita-
 liæ viis, consilio senatus, populiq̃ue Romani ex
 voluntate munitis; quemadmodum ex elogij
 fragmentis in arcu adhuc extantibus colligere
 licet. Atqui constat ex his postremâ non fuisse
Flaminiam, quam Augustus, teste Suetonio, sibi
 desumpsit ab urbe muniendam Arimino tenus:
 cum reliquas triumphalibus viris ex manubiali
 pecunia sternendas distribuisset. Ad huius be-
 neficij publici memoriam propagandam, plures
 etiam nummos antiquos cusos reperimus, cum
Augusti effigie & titulo ab vna parte: & ab altera
 cum arcu *dithyrao*, vel bifori, id est, duarum por-
 tarum in via super pilas fornicata posito, in cu-
 ius supremo fastigio *Victoria* quadrigam trium-
 phalem agitans expressa videtur: & causâ tantî
 honoris adscripta his paucis verbis: QVOD
 VIÆ. MUNITÆ. SINT. Cuius qui-
 dem arcus marmoribus prorsus omnibus spolia-
 ti reliquas magnas in eadem *Flaminia* via ad-
 huc extantes, Romam vsque pergens videbis.

P I S A V R V M

VRbem eiusq̃ue arcem ad littus à Ioanne
 Sfortia principe conditam; munitiones ac
 propugnacula à Francisco Maria, & Guidebal-
 do constructa; nec nõ villam extra muros sum-
 ptuosissimam, item ædes sacras, ac monasteria,
 aliaq̃ue visu digna perlustrabis. Est etenim *Pi-
 saurum* ædificiis atque plateis perelegans, merci-
 moniis diues, emporiumq̃ue Italiae celebre, ad
 cuius nundinas frequens mercatorum fit con-
 cursus ex variis prouinciis statis anni tempori-
 bus. Portus tamen vrbis illius, propter vada, &
 arenas, onusta & maiora nauigia non admittit: